

9.lekcija.

Budisms Tālajos Austrumos: Koreja, Japāna, Vjetnama

Budisma sociālā vēsture Ķīnā

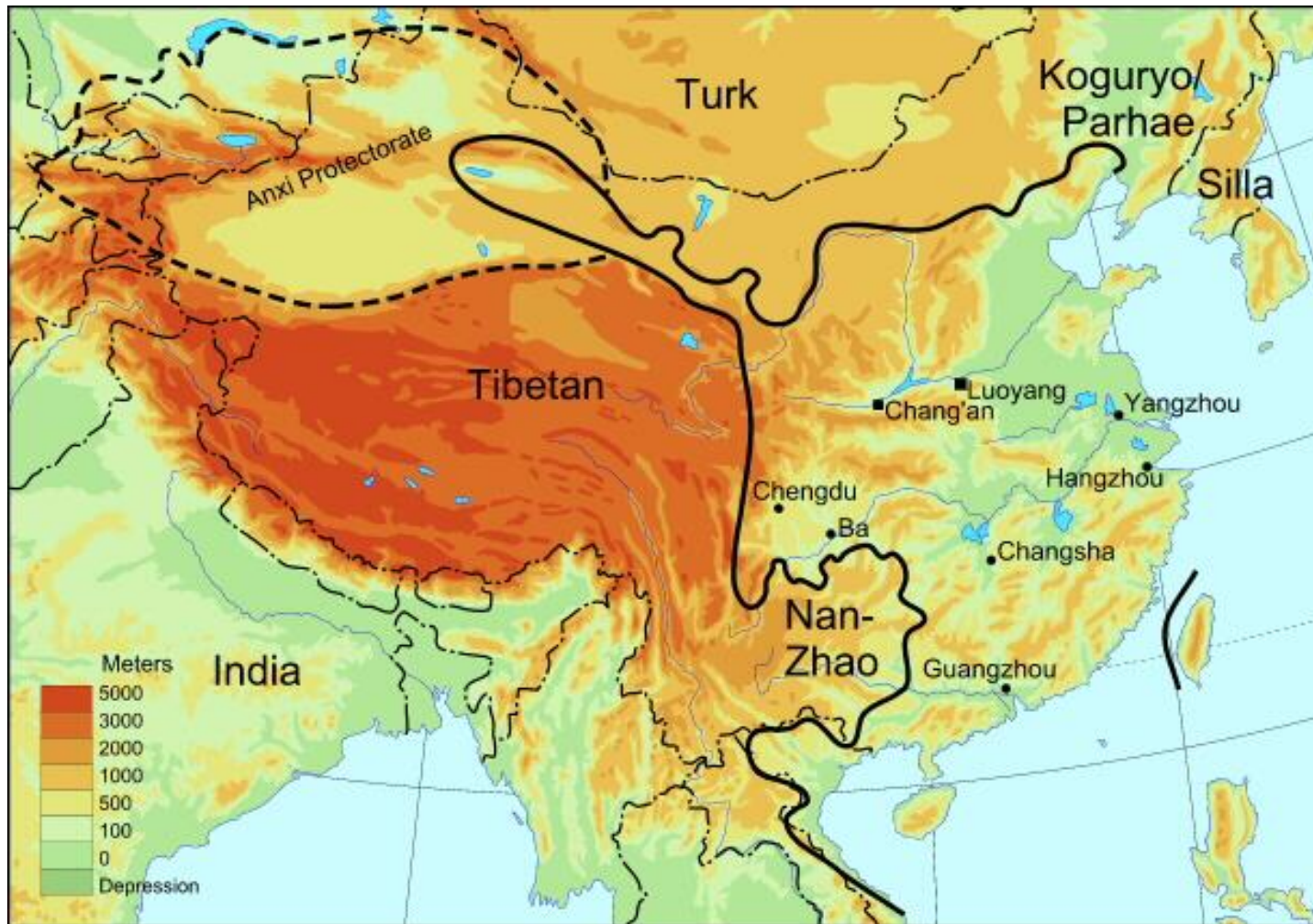
Izglītoto un elites budisms:

- meditatīvās prakses
- filozofija

Zemnieku budisms:

- rituāls
- pārdabiskums

Tan dinastija (618-907)

Trīs valstu laikmets (57 - 668)

Kogurjo, Pekče, Silla

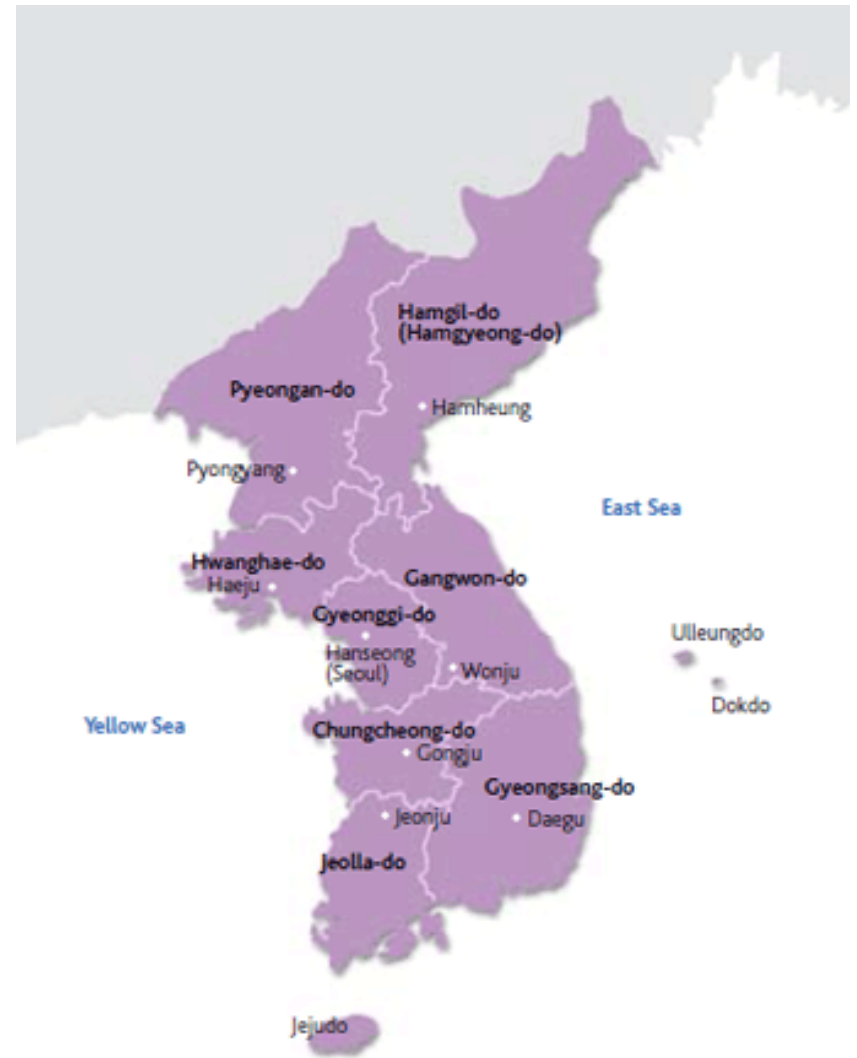
Silla (668–935)

Korjo (918–1392)

Čoson (1392–1897)

Animisms, senču kults, šamanisms

Elites budisms

un tā pārstāvētā materiālā kultūra

Parastais budisms

Konfūcisms

Valsts ideoloģija kopš 14.-15.gs.

Vonhjo (617-686)

Visu budisma
doktrīnu harmonizēšana

“Viens prāts”

“Uzticības rašanās
Mahajānai”

大乘起信論疏卷上

○將解此論文分二章

初懸敘義門二隨文注解

○初懸敘義門六

初敘起因緣二諸藏所攝三教義分齊四教所被機五能詮教體六

所詮宗趣

○一。辨教起因緣。有十徵釋。以顯十因。一。依何智。謂依論主洞契心源之智。隨機巧妙之辯。二。示何法。謂一心二門三大四信五行等法。三。云何示。謂以巧便。開一味大乘作法義二種。分一心法。復作二門。析一義理。復爲三大。由此善巧而得開示。四。以何顯。謂妙音善字。譬喻宗因。能令義理明了顯現。

Hvaom (Huajen)
Uisang (625–702)
Džijeŋs (602-668)

一	微	塵	中	含	十	初	發	心	時	便	正	覺	生	死
一	量	無	是	卽	方	成	益	寶	雨	議	思	不	意	涅
卽	劫	遠	劫	念	一	別	生	佛	普	賢	大	人	如	槃
多	九	量	卽	一	切	隔	滿	十	海	仁	能	境	出	常
切	世	無	一	念	塵	亂	虛	別	印	三	昧	中	繁	共
一	十	是	如	亦	中	雜	空	分	無	然	冥	事	理	和
卽	世	互	相	卽	仍	不	衆	生	隨	器	得	利	益	是
一	相	二	無	融	圓	性	法	叵	際	本	還	者	行	故
一	諸	智	所	知	非	餘	佛	息	盡	寶	莊	嚴	法	界
中	法	證	甚	性	眞	境	爲	妄	無	隨	家	歸	意	寶
多	不	切	深	極	微	妙	名	想	尼	分	得	資	如	寶
切	動	一	絕	相	無	不	動	必	羅	多	以	糧	捉	殿
一	本	來	寂	無	名	守	不	不	得	無	緣	善	巧	窮
中	一	成	緣	隨	性	自	來	舊	床	道	中	際	實	坐

법계도(인)

Uičeons (1055-1101)

Čontae (Tjēntai)

Činuls (1158–1210)
Son un hvaom
harmonizācija

Meditācija (*son*)
un doktrīna (*kjo*)

Kanhva son (kīn. Kaṇhua čaṇ)

“Jautājošā meditācija”

Dahuei Dzungao (1089-1163)

Liņdzji skola

Modžao čaṇ

“Klusā apgaismojuma meditācija”

Čogje (ķīn. Caosji)

“Deviņu kalnu meditācijas skola”
Kusan sonmun (9.gs.)

Mūsdienu čogje ordenis (1938)

“Čikči” (1377)

一得真心悟道情六門休歇不勞形有緣不是金
朋友無用雙眉却弟兄

悟了還同未悟人無心勝負自安神從前古德稱
貧道向此門中有幾人

○大法眼禪師因僧看經頌

今人看古教不免心中鬧欲免心中鬧但知看
古教古德頌曰照湛皆空處深行般若時
唯超苦厄決定證無生

又善欲見正性先摧我相亡形容何更有六疣本無
從豁爾雲明性儼然世界通
火後木出還燒木智因情起却除情正心觀妄

古德頌曰

名為知解入道不思議

承古禪師常勸諸人莫學佛法但自無心去利根
人盡時解脫鈍根人或三五年或不過十年若不
悟去老僧替你入苦舌

白雲和尚抄錄佛祖直指心體要節卷下

宣光七年丁巳七月日 清州牧外典德
寺鑄字印施

“Dimanta sūtra” (9.gs)

Japāna

Sintō
kami

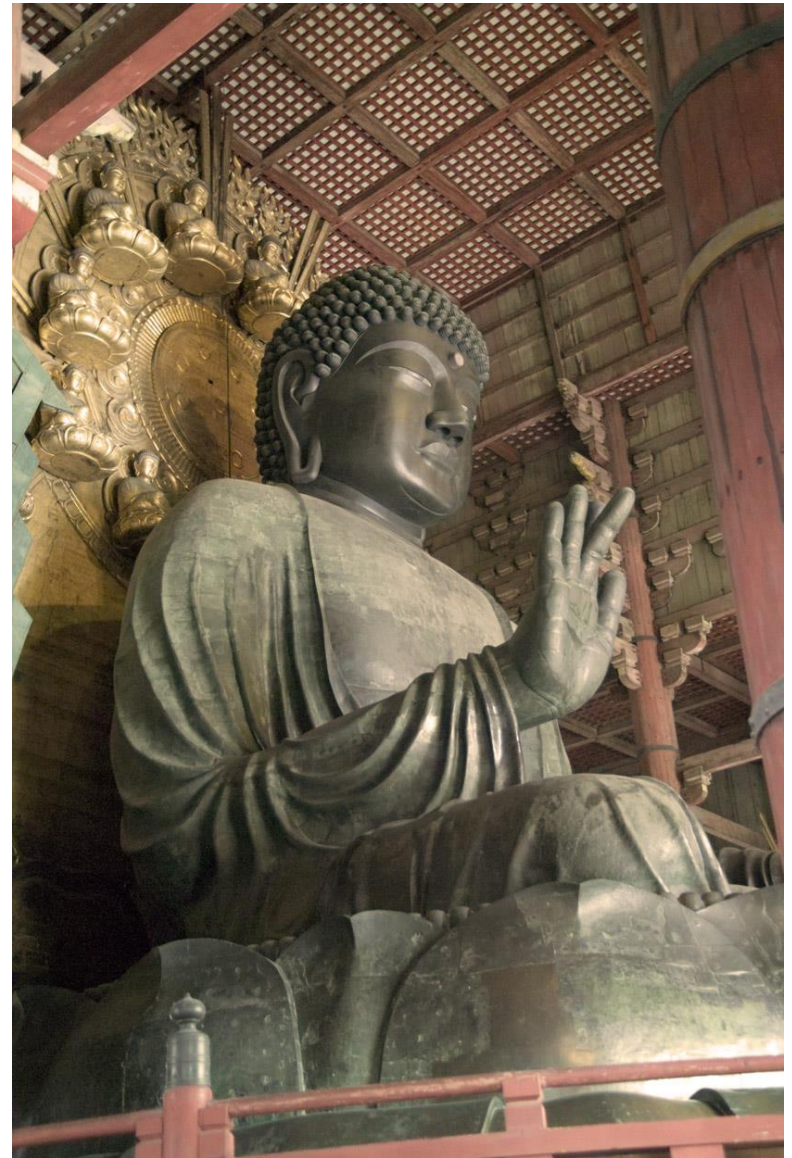
Budisma ienākšana no Korejas 538
Šōtoku Taiši (573–622)

Nara periods (710–84)
Imperators Shōmu
Kegon (Huajen)

Simsans (mir. 742)
Fadzana skolnieks
Rjōbens (689-773)

Vairočanas (Daiņiči) statuja,
Tōdaidzji templis

Kegon realitātes uztvere un
impēriskā vara

Avots: http://nara-park.com/annnai2_11.html
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dc/NaraTodaijiDaibutsu0212.jpg>

Heian (794–1185)

Kioto

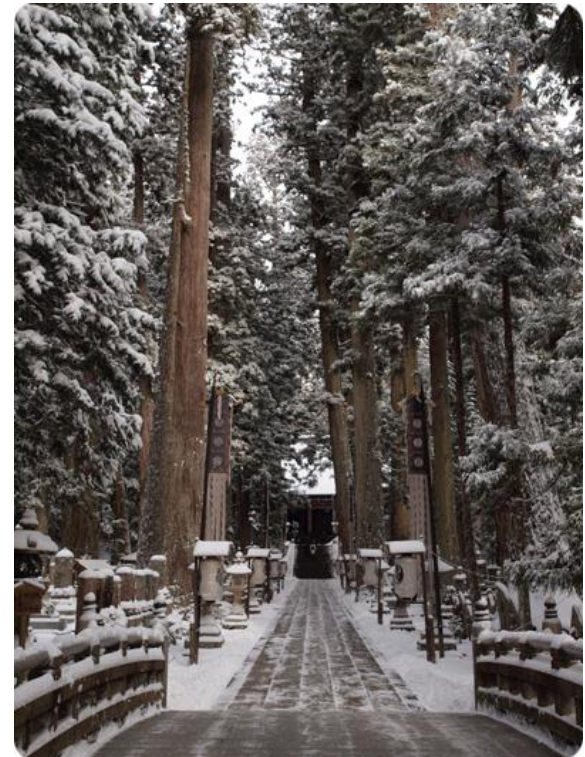
Saičō (767–822)

Tendai (Tjēntai)

Hiei kalns, Enrjakudzji templis

Šingon (*dženjeŋ*)
Mantranaya
Kūkai (774-835)
Kōbō-Daishi, Kōja kalns

*Rjōbu
mandara*

金剛界曼荼羅

胎藏曼荼羅

Autors: Shii; Shingon monk performs a *goma* ceremony at Touji temple in Kyoto.

日本語: 真言宗のお坊さんは護摩をしている。京都市東寺. This file is licensed under the Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license.

“Uzticības rašanās Mahajānai”
“Daidzjōkišinron”

hongaku šisō (beņdzjue)
sākotnēja apgaisme

Trīs budas ķermenī *trikāja*

Divas patiesības *satjadvāja*

Kamakura (1192–1333)

Dharmas noriets *mappō*

sjōguni un *buši*

Hōnens (1133–1212)

Šinrans (1173–1263)

Amida

nembutsu (*njeņfo*, *buddhanusmriti*)

No valsts varas neatkarīgā
Tīrās zemes skola Džōdo-šū

Paša spēks *džiriki*
Cita spēks *tariki*

Džōdo šin šū
“Īstenā tīrās zemes skola”
Celibāta atcelšana

Dzen

Eisai (1141–1215)

Rinzai (Līndzji)

Dzen skolas disciplīna un buši slāņa
vērtības

Dōgens (1200–53)
Sōtō (Caodun)

Sēdošā meditācija *dzadzen*
šikantaza:

“Rūpēties tikai par sēdēšanu”

“Šōbōgenzō”

“Īstenās Dharmas acs krātuve”

Hakuins Ekaku (1685-1768)
Rindzai skolas atdzīvināšana

“Sekišu koāns”

“Vienas plaukstas plaukšķis”

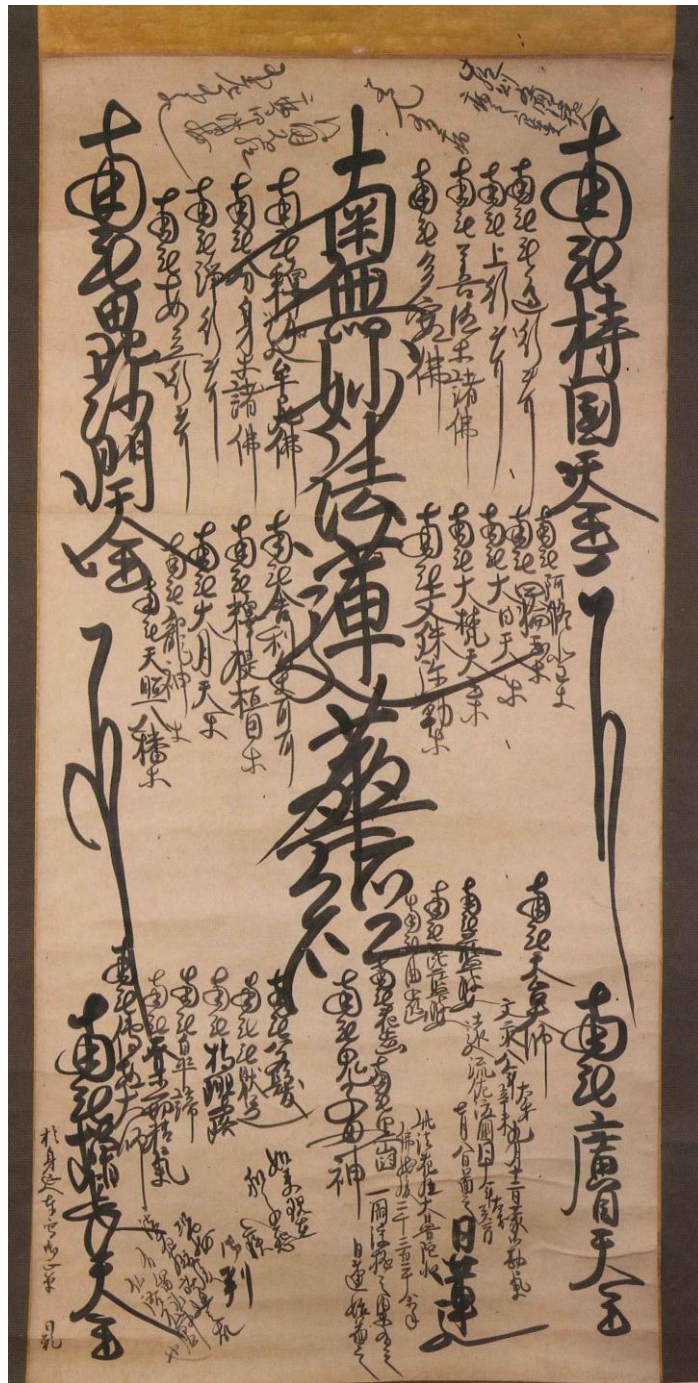
Kannadzen (ķīn. kaṇhua čaṇ)

Niçiren (1222-1282)

“Lotosa sūtra”

“*na mu mjō hō ren ge kjō*”

gohondzon

Ašikaga (1333–1573)

Budistu militārisms

Dharmas aizsardzība un
nogalināšanas attaisnojums

“Mahāparinirvāna Sūtra”

icchāntika – neglābjamais

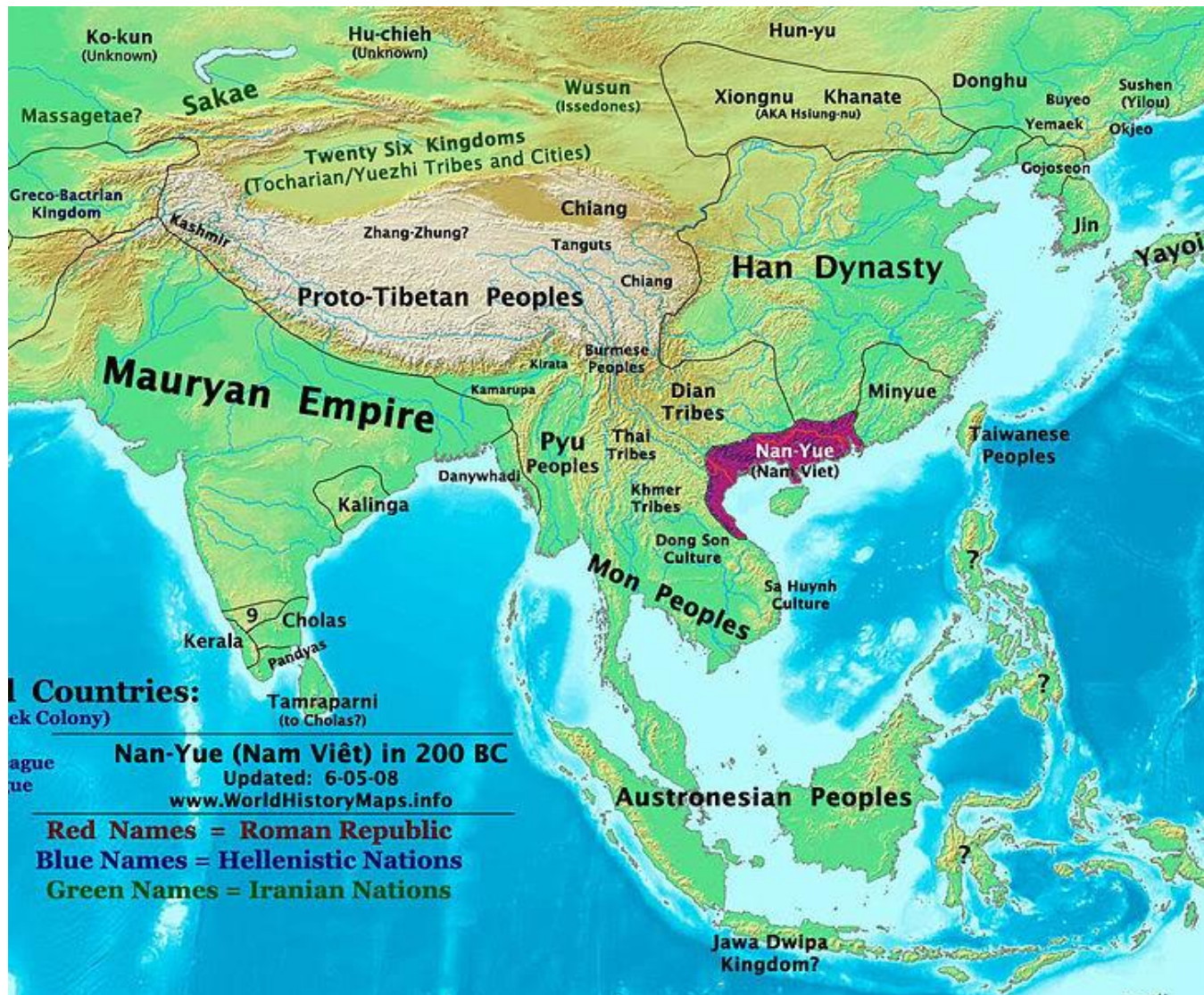
Tokugava (1603–1867)

Vjetnama

Teravāda
Mahajāna

Ķīnas mahajāna:
Čaṇ skola
Tīrās zemes skola

Nanjue (Namvjet)/Dzjaodžou

Diņ dinastija (968-980)

Li dinastija (1010-1225): čaņ skolas
nostiprināšanās

Čan dinastija (1225-1400): pirmā
vjetnamiešu *thieņ* (čāņ) skola

Konfuciānisma ietekme vēlākajos
gadsimtos

Franču okupācija (1883-1945)

Vjetnamiešu budistu prakses īpatnības:

Sektantisma trūkums

Sinkrētisms: ziemeļu mahajānas
tehniku sajaukums

Garīdzniecība/laji